

International Educational Corporation
National University “Odesa Law Academy”

INNOVATION AND INTERNATIONALISATION IN HIGHER EDUCATION

**PROCEEDINGS
of the British–Ukrainian Conference**

*London,
16 October 2025*

ІННОВАЦІЇ ТА ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

**МАТЕРІАЛИ
британсько-української конференції**

*м. Лондон,
16 жовтня 2025 року*

Odesa
“Yurydychna Literatura”
2025

UDC 378(410:477)(063)

I-64

Edited by **S. V. Kivalov**, Doctor of Law, Professor, Academician

Executive Editor: **D. A. Minchenko**

Innovation and Internationalisation in Higher Education : proceedings of the British-Ukrainian Conference (London, 16 October 2025) = Інновації та інтернаціоналізація у вищій освіті : матеріали британсько-української конференції (Лондон, 16 жовтня 2025 року) / edited by S. V. Kivalov ; executive editor D. A. Minchenko ; International Education Corporation ; National University “Odesa Law Academy”. — Odesa : Yurydychna Literatura, 2025. — 520 p.

ISBN 978–966–419–457–7

The proceedings of the British-Ukrainian Conference “*Innovation and Internationalisation in Higher Education*” are devoted to the development of joint educational and research initiatives, strengthening academic mobility, and promoting the exchange of experience between the academic communities of both countries. They also highlight the creation of new formats of cooperation in the fields of research, technology, and innovation. The implementation of British educational practices and international standards serves as a key factor in reforming the higher education system of Ukraine, contributing to its modernisation and successful integration into the European and global educational and research space.

UDC 378(410:477)(063)

Матеріали британсько-української конференції «*Інновації та інтернаціоналізація у вищій освіті*» присвячені розвитку спільних освітніх і наукових ініціатив, посиленню академічної мобільності, обміну досвідом між науково-педагогічними спільнотами двох країн, а також створенню нових форматів взаємодії у сфері досліджень, технологій та інновацій. Застосування британських освітніх практик і міжнародних стандартів є важливим чинником реформування системи вищої освіти України, сприяючи її модернізації та успішній інтеграції в європейський та міжнародний освітній і науковий простір.

The materials are published in the authors' editions.

The authors bear full responsibility for the quality, accuracy, and originality of their contributions.

© International Educational Corporation, 2025

© National University “Odesa Law Academy”, 2025

ISBN 978–966–419–457–7

Шишацька Ю. О.

доктор філософії у галузі права, директор з академічних процесів,
International Humanitarian College of London (London, UK)

ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ДОБРОБУТУ У ВИЩІЙ ОСВІТІ: ВПРОВАДЖЕННЯ БРИТАНСЬКИХ МОДЕЛЕЙ ПІДТРИМКИ В УКРАЇНІ

У сучасній вищій освіті концепція добробуту студентів перетворилася з факультативної послуги на центральний стовп академічного успіху. У всьому світі університети все частіше визнають, що психічне здоров'я, емоційна стабільність та відчуття належності нерозривно пов'язані з навчальними результатами, утриманням студентів і працевлаштуванням випускників. Велика Британія стала одним із провідних прикладів того, як благополуччя може бути інтегроване не лише у культуру установи, а й у стратегічне планування, дизайн навчальних програм та повсякденну академічну практику [4].

Для України актуальність цього питання є надзвичайною. Наслідки війни, переміщення, економічних труднощів та невизначеності створюють винятковий тиск на студентів на всіх рівнях вищої освіти. У цих умовах інтернаціоналізація практик добробуту — не вторинне завдання, а нагальна пріоритетність, яка безпосередньо впливає на якість і стійкість всієї системи вищої освіти [2]. Запозичення та адаптація британських моделей відкриває Україні шлях до створення закладів, орієнтованих на студента, більше міжнародно інтегрованих і краще підготовлених до вирішення складних викликів сучасності. Забезпечення рівного доступу до підтримки благополуччя — це питання не лише освітньої політики, а й соціальної відповідальності: кожен студент, чи він молодий випускник школи, чи дорослий, що повертається до навчання, заслуговує на можливість розвиватися [13].

Однією з ключових рис британської вищої освіти є визнання того, що добробут — це не периферійна служба, а основний чинник академічного успіху. Британські університети відкрито визнають, що емоційна безпека, впевненість і гарне психічне здоров'я є підґрунтям здатності студента навчатися, зосереджуватися та залишатися залученим протягом усього періоду навчання. Добробут, таким чином, інтегрований у тканину академічного життя.

Коли студенти відчувають підтримку, вони частіше відвідують заняття, демонструють кращі академічні результати та успішніше переходять до працевлаштування. Інтеграція добробуту в академічну екосистему базується на простому розумінні, що університети — це не лише інституції знань, а й спільноти людей [10]. Для українських університетів прийняття цього підходу може стати трансформацій-

ним зрушенням: підтримка студентів — це не просто вияв турботи, а фундаментальний обов'язок сучасної освіти.

Одним із найбільш значущих нововведень у Великій Британії є впровадження підходів до підтримки студентів, заснованих на даних. Університети регулярно моніторять рівень залученості, відвідуваності, поведінку при здачі робіт, цифрову активність і відповіді на опитування про добробут. Ці дані допомагають ідентифікувати студентів групи ризику набагато раніше, ніж це можливо традиційними методами. Рання інтервенція часто стає вирішальним чинником між академічним відновленням студента або його відчуженням і відрахуванням [6].

В Україні, де системне моніторування добробуту й академічних ризиків ще не розвинуто, запровадження подібних інструментів може стати реальним покращенням. Дані не замінюють людське судження, але дозволяють приймати більш точні рішення та реагувати з більшою чутливістю.

Не менш важливим є розвиток цілісних структур підтримки. Британські університети мають багаторівневі системи, що включають служби консультування, академічних радників, команди підтримки студентів з інвалідністю, наставників, офіцерів добробуту та кризові лінії. Кожен рівень має своє призначення, і разом вони утворюють мережу, здатну реагувати на широкий спектр потреб студентів. Одним потрібна академічна порада, іншим — емоційна підтримка, третім — професійна психологічна допомога. Цілісна система гарантує, що жоден студент не залишиться поза увагою [5]. При адаптації до українського контексту така структура забезпечить чіткий і доступний маршрут отримання допомоги, роблячи підтримку добробуту інституційною, а не епізодичною.

Характерною особливістю британського підходу є орієнтація на профілактику, а не реакцію. Замість втручання лише тоді, коли проблеми вже загострюються, британські університети інвестують у розвиток стійкості, навичок управління стресом, тайм-менеджменту та психічної грамотності з перших етапів навчання. Профілактична освіта у сфері добробуту допомагає студентам розуміти, як справлятися з тиском, своєчасно звертатися по допомогу та підтримувати одне одного [14]. Впровадження такої системи в Україні вимагатиме часу, ресурсів і поетапного підходу. Реалістичним стартом може бути пілотний проєкт, у якому викладачі та студенти спільно розроблять методології та оцінюватимуть результати. Протягом трьох–п'яти років таку модель можна адаптувати та розширити на національному рівні.

Деякі конкретні британські практики можуть стати цінними орієнтирами для України. Система персонального тьютора або академічного радника передбачає закріплення за кожним студентом спів-

робітника, який надає академічне та пасторальне наставництво. Це формує довіру, безперервність і дозволяє раніше виявляти потенційні проблеми. Паралельно політика «no wrong door» гарантує, що будь-який співробітник, до якого звернувся студент, знає, як надати базову допомогу або куди направити далі. Такий підхід формує культуру спільної відповідальності за добробут студентів [11].

Інша сильна сторона британського досвіду — інклюзивне навчання. Добробут не обмежується консультуванням і службами підтримки, він тісно пов'язаний із дизайном навчання та оцінювання. Чіткі та справедливі процедури продовження термінів, розгляду виняткових обставин, адаптацій для студентів з інвалідністю та корекцій іспитів допомагають усунути бар'єри для навчання. Студенти розуміють, що підтримка доступна за потреби, але також усвідомлюють відповідальність її використання [9]. Встановлення прозорих і послідовних процедур в Україні допоможе ефективніше долати складні академічні ситуації.

Підтримка «рівний-рівному» (peer-to-peer) є ще одним потужним компонентом британської моделі. Студенти часто почуваються комфортніше, обговорюючи труднощі з однолітками, ніж із викладачами. Наставники, амбасадори добробуту та треновані слухачі створюють безпечне середовище, у якому студент почувається почутим і зрозумілим. Ця форма підтримки особливо цінна для першокурсників або студентів, які повертаються до навчання після травматичного досвіду. Крім того, мережі однолітків зміцнюють почуття спільноти та приналежності, що є життєво важливим у період національної кризи [7].

Також добробут інтегрується безпосередньо у навчальні програми. Британські університети планують розклад оцінювання, щоб уникнути надмірного навантаження, забезпечують збалансованість роботи та впроваджують рефлексивні практики, що допомагають студентам усвідомлювати власний навчальний прогрес. Навички працевлаштування — комунікація, командна робота, емоційний інтелект — цілеспрямовано розвиваються в межах програми, а не додаються як факультатив [12]. Такий підхід забезпечує те, що випускники отримують не лише академічні знання, а й особистісні та соціальні компетентності, необхідні для успіху у глобальному середовищі.

Для України впровадження таких практик має низку довгострокових переваг.

По-перше, психологічні наслідки війни створюють виклики, які не можна подолати лише традиційними академічними методами. Сучасна модель добробуту надає підтримку, необхідну для емоційного й академічного відновлення.

По-друге, покращення практик добробуту сприятиме підвищенню відвідуваності, зменшенню відсіву та зростанню успішності [2].

Хоча більшість українських університетів поки не відстежують ці показники системно, позитивні результати стануть очевидними з часом.

По-третє, довгострокове відновлення України залежить від збереження й розвитку людського капіталу. Студенти, які відчують підтримку та зв'язок з університетом, частіше залишаються в країні, генерують інновації та сприяють відбудові спільнот.

Таким чином, добробут є не лише освітнім пріоритетом, а й складовою національної стратегії розвитку [1].

По-четверте, університети з розвинутими системами підтримки добробуту стають привабливішими для міжнародного партнерства. Європейські університети, зокрема британські, шукають установи, які надають пріоритет студентському досвіду [3]. Якщо українські університети створюють системи добробуту, узгоджені з міжнародними стандартами, вони зміцнять свої позиції у глобальному академічному просторі.

Нарешті, системи підтримки добробуту сприяють ширшій культурній трансформації у сфері вищої освіти. Замість «режиму виживання» українські університети можуть формувати студентськоцентричне, співчутливе й прогресивне середовище. Така атмосфера є ключовою не лише для академічної досконалості, а й для загальної стійкості країни в умовах відбудови [8].

Добробут має розглядатися не як факультативна послуга, а як стратегічна інвестиція в академічну якість та національне відновлення. Британські практики створюють надійну основу для України, однак вони мають бути адаптовані до місцевих реалій та культурного контексту. Якщо держава інвестуватиме у студентський добробут сьогодні, Україна зможе зміцнити свою систему вищої освіти та створити умови, у яких студенти досягатимуть успіху, процвітатимуть особистісно й робитимуть внесок у розвиток своєї держави.

Список використаних джерел

1. Blake S., Capper G., Jackson A. (2022) Building belonging in Higher Education: Recommendations for developing an integrated institutional approach. Research, WONKHE. Available at: <https://wonkhe.com/wp-content/wonkhe-uploads/2022/10/Building-Belonging-October-2022.pdf> (Accessed: September 2025).
2. Chudzicka-Czupala A., Hao F., Hapon N. (2025) Well-being of Ukrainian and Polish college students during the Russo-Ukrainian War and coping strategies as predictors of mental health disorders, Taylor & Francis. Available at: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09581596.2025.2460996> (Accessed: September 2025).
3. Dias-Broens A. S., Meeuwisse M., Severiens S. E. (2024) The definition and measurement of sense of belonging in higher education: A systematic literature review with a special focus on students' ethnicity and generation status in higher

- education, Science Direct. Available at: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1747938X24000319> (Accessed: October 2025).
4. Douwes R. et al. (2023) Well-being of students in Higher Education: The importance of a student perspective, Taylor & Francis. Available at: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/2331186X.2023.2190697> (Accessed: September 2025).
 5. Fadji A. W., Eloff I. (2024) Students' wellbeing in positive higher education: Conceptual frameworks and influencing factors, Frontiers. Available at: https://www.researchgate.net/publication/392374605_Students'_wellbeing_in_positive_higher_education_conceptual_frameworks_and_influencing_factors (Accessed: October 2025).
 6. Farsawang P., Songkram N. (2023) Fostering technology integration and adaptability in higher education: Insights from the COVID-19 pandemic, Eric.ed.gov. Available at: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1406848.pdf> (Accessed: October 2025).
 7. Gillard S. (2019) Peer Support in Mental Health Services: Where is the research taking us, and do we want to go there?, Taylor & Francis. Available at: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/09638237.2019.1608935> (Accessed: September 2025).
 8. Grygorenko Z., Naydonova G. (2023) (PDF) The concept of "resilience": History of formation and approaches to definition, ResearchGate. Available at: https://www.researchgate.net/publication/371884748_THE_CONCEPT_OF_RESILIENCE_HISTORY_OF_FORMATION_AND_APPROACHES_TO_DEFINITION (Accessed: September 2025).
 9. Kefallinou A., Symeonidou S., Meijer C. (2020) Understanding the value of inclusive education and its implementation: A review of the literature, ResearchGate. Available at: https://www.researchgate.net/publication/344261482_Understanding_the_value_of_inclusive_education_and_its_implementation_A_review_of_the_literature (Accessed: 05 September 2025).
 10. Morgan J. (2024) Fostering Wellbeing in UK higher education: Challenges and best practice, Fostering wellbeing in UK higher education: challenges and best practice. Available at: <https://www.advance-he.ac.uk/news-and-views/fostering-wellbeing-uk-higher-education-challenges-and-best-practice> (Accessed: September 2025).
 11. Nuis W., Segers M., Beusaert S. (2023) Conceptualizing mentoring in higher education: A systematic literature review, Science Direct. Available at: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1747938X23000581> (Accessed: October 2025).
 12. Orih D. et al. (2024) A systematic review of soft skills interventions within curricula from school to University Level, Frontiers. Available at: <https://www.frontiersin.org/journals/education/articles/10.3389/feduc.2024.1383297/full> (Accessed: September 2025).
 13. Salha S. et al. (2024) How to maintain education during wars? an integrative approach to ensure the right to education, Open Praxis. Available at: <https://openpraxis.org/articles/10.55982/openpraxis.16.2.668> (Accessed: October 2025).

14. Zhao Y. (2024) Positive higher education: Empowering students through learning and wellbeing, *Frontiers*. Available at: <https://www.frontiersin.org/research-topics/62547/positive-higher-education-empowering-students-through-learning-and-wellbeing> (Accessed: September 2025).

Яковлев Д. В.

доктор політичних наук, професор, декан факультету психології, політології
та соціології, професор кафедри політичних теорій
Національного університету «Одеська юридична академія»

Гранін Д. В.

адвокат, партнер АО «Юрлайн», аспірант кафедри політичних теорій
Національного університету «Одеська юридична академія»

ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЯ ПОЛІТИЧНОЇ НАУКИ В УКРАЇНІ: ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ТА ІННОВАЦІЙНІСТЬ

Процес інституціоналізації політичної науки в Україні є важливою складовою інтернаціоналізації вищої освіти. Руйнування «залізної завіси» після розпаду СРСР спричинило «експансію» теорій демократичного світу на простір політичної науки в Україні, активізацію співпраці з зарубіжними колегами, зокрема — участь представників Асоціації політичних наук України у Всесвітніх конгресах International Political Science Association.

Західна та Північна Європа стали не лише місцем народження політичної науки, а й одним із центрів її розвитку поряд із політичною наукою у США: «Political science, as we currently understand the label, was born, in Western Europe, in the early Fifties. One may say that it was “reborn”; but that would be inaccurate, for in the nineteenth century and until World War Two the label indicated a captive discipline largely dominated by juridical or historical approaches...» [1].

Після Другої світової війни політична наука постала як наука про політичні інститути та наука про політичну поведінку [2]. Фундатори політичної науки виходили із принципу раціональності індивідуальної та колективної дії, який у сучасній політичній науці, під впливом психології та когнітивної економіки, знайшов вираження у двох теоріях: «procedural, bounded rationality from contemporary cognitive psychology, and global, substantive rationality from economics». Також посилюється скептичне ставлення до принципу раціональності: «...the principle of rationality, unless accompanied by extensive empirical research to identify the correct auxiliary assumptions, has little power to make valid predictions about political phenomena» [3].

Харитонов О. І., Галупова Л. І.

Академічна доброчесність як чинник формування іміджу
закладу вищої освіти 338

Цехан Д. М.

Трансформація підготовки правоохоронців у контексті
становлення проактивних моделей правоохоронної
діяльності 341

Чанишева А. Р.

Щодо розвитку співпраці між Україною та Великою
Британією у сфері вищої освіти та наукових досліджень 344

Чанишева Г. І.

Щодо здобуття дуальної освіти та укладення студентського
трудового договору 348

Шишацька Ю. О.

Інтернаціоналізація добробуту у вищій освіті: впровадження
британських моделей підтримки в Україні 351

Яковлев Д. В., Гранін Д. В.

Інституціоналізація політичної науки в Україні:
інтернаціоналізація та інноваційність 356

Ярова Л. В.

Інновації у соціальній взаємодії в цифрову епоху:
онлайн-лобізм 360

Бааджи Н. П., Кирилюк А. В.

Академічна доброчесність в умовах розвитку штучного
інтелекту 363

Бакутін А. О.

Міжнародний підхід до авторського права на хореографічні
твори та його інтеграція у навчальні програми українських
юридичних університетів 367

Бєлогунова О. О.

Міжнародна студентська мобільність як стратегія
інтернаціоналізації та виклик для системи вищої освіти
України 372

Бойко В. Д.

Організація навчального кіберполігону на незалежних
системах віртуалізації 376